

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. spalio 17 d.
(OR. en)

14285/23

CLIMA 483
ENV 1139
ONU 80
DEVGEN 182
ECOFIN 1054
ENER 551
FORETS 155
MAR 126
AVIATION 192

POSĖDŽIO REZULTATAI

---

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 13842/23

Dalykas: Pasirengimas 28-ajai Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos
konvencijos (UNFCCC) šalių konferencijai (COP28) (2023 m.
lapkričio 30 d.–gruodžio 12 d., Dubajus)
– Tarybos išvados

Delegacijoms priede pateikiamos 2023 m. spalio 16 d. įvykusiame 3973-iajame posėdyje Tarybos patvirtintos išvados pirmiau nurodyta tema.

Pasirengimas 28-ajai Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (UNFCCC) šalių konferencijai (COP28)

(2023 m. lapkričio 30 d.–gruodžio 12 d., Dubajus)

- Tarybos išvados -

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA

BŪTINYBĖ SKUBIAI IMTIS KLIMATO POLITIKOS VEIKSMŲ

1. SU DIDELIU SUSIRŪPINIMU ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad stebimas klimato kaitos, be kita ko, nuo sausras iki potvynių, gamtos gaisrų ir karščio bangų, poveikis toliau didėja visame pasaulyje ir dėl rekordinio išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekio užklumpa rekordus viršijantys ekstremalūs reiškiniai, darantys poveikį bendruomenėms kiekviename žemyne. Be to, su susirūpinimu PRIPAŽIŠTA didėjančią poveikį labai pažeidžiamose vietovėse, pavyzdžiui, be kita ko, pakrančių ir kalnuotose vietovėse, taip pat poliariniuose regionuose. Atsižvelgdama į tai, PABRĖŽIA, kad būtina ypač skubiai sustiprinti pasaulinį atsaką į ekstremalią klimato situaciją, visoms šalims gerokai sparčiau mažinant pasaulinį išmetamą ŠESD kiekį ir imantis prisitaikymo prie klimato kaitos veiksmų bei užtikrinant darnų vystymąsi, nes tai yra vienintelis būdas kovoti su klimato kaita ir užtikrinti aukštesnį žmonių gyvenimo lygį bei gerovę visame pasaulyje, kartu apsaugant gamtą ir ekosistemas;
2. PALANKIAI VERTINA tai, kad Tarpvyriausybinė klimato kaitos komisija (IPCC) priėmė Šeštosios vertinimo ataskaitos apibendrinamąją ataskaitą, PAKARTOJA labai vertinanti IPCC darbą jos atliekamo 6-ojo vertinimo ciklo kontekste ir PABRĖŽIA šios komisijos atliekamų vertinimų, susijusių su galimais sprendimais dėl veiksmų, politikos aktualumą;

3. su susirūpinimu PRIMENA pagrindines šios apibendrinamosios ataskaitos išvadas, įskaitant tai, kad i) klimato sistemos pokyčių, kuriuos sukelia išmetamieji antropogeninės kilmės teršalai, mastas žmonijos istorijoje neturi precedento, ii) dėl žmogaus sukeltos klimato kaitos kiekviename pasaulio regione daugėja ekstremalių meteorologinių reiškinių, didėja jų mastas, erdvinis mastas ir ilgėja jų trukmė, iii) nepaisant pažangos prisitaikymo prie klimato kaitos planavimo ir įgyvendinimo srityje, egzistuoja prisitaikymo spragos ir jis yra ribotas, ir iv) šiuo metu nacionaliniu lygmeniu nustatytų įpareigojančių veiksmų (NLNIV) kolektyviai toli gražu nepakanka, kad XXI-ame amžiuje būtų galima užtikrinti ne didesnę nei 1,5 °C temperatūros didėjimą, ir kartu pabrėžia, kad jau yra realių, veiksmingų ir nedaug sąnaudų reikalaujančių prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos švelninimo galimybių;
4. su dideliu susirūpinimu ATKREIPIA DĖMESĮ į naujausios Pasaulinės meteorologijos organizacijos ataskaitos „Atnaujinta pasaulinė kasmetinė ir kas dešimtmetį pateikiama klimato informacija“ išvadas, kuriose nurodoma, kad per ateinančius penkerius metus pasaulio temperatūra pasieks rekordinį lygį, ir apskaičiuota 66 % tikimybė, kad 2023–2027 m. laikotarpiu vidutinė metinė pasaulinė paviršinė temperatūra pakils daugiau kaip 1,5 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, mažiausiai vienus metus;
5. PABRĖŽIA, kad klimato kaita yra viena kitą papildančios trejopos planetos krizės, įskaitant biologinės įvairovės nykimą ir taršą, dalis. RAGINA surasti sprendimus (įskaitant gamtos procesais pagrįstus sprendimus), kuriais būtų galima vienu metu reaguoti į kelias krizes;
6. atsižvelgdama į tai, PRIMYGTINAI RAGINA per šį kritinį dešimtmetį imtis aktyvesnių pasaulinių veiksmų ir nustatyti platesnį užmojį, laikantis IPCC ataskaitų: norint užtikrinti, kad atšilimas neviršytų 1,5 °C, pasaulio mastu išmetamas ŠESD kiekis turi pasiekti viršutinę ribą anksčiau nei 2025 m., ir iki 2030 m. jis turi būti sumažintas 43 %, o iki 2035 m. – 60 %, palyginti su 2019 m.;

7. PAKARTOJA, kad kuo griežčiausiai smerkia Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą, kuriuo ne tik šiurkščiai pažeidžiama tarptautinė teisė ir dėl kurio masiškai žūsta žmonės ir daromas neigiamas poveikis sveikatai, be kita ko, civilių gyventojų sveikatai, bet taip pat daroma tiesioginė žala gamtai ir sukeliamas ilgalaikis aplinkos būklės blogėjimas, keliamas pavojus branduolinei saugai ir vėluojama vykdyti labai reikalingus kovos su klimato kaita veiksmus. PABRĖŽIA, kad šis karas daro didelį neigiamą antrinį poveikį energetiniam ir apsirūpinimo maistu saugumui, ypač globaliuosiuose Pietuose, be to, kenkia pasauliniam saugumui ir stabilumui, ir kad šį klausimą turi skubiai ir ryžtingai spręsti tarptautinė bendruomenė;

VEIKSMŲ, UŽMOJO, GALIMYBIŲ IR PARAMOS STIPRINIMAS

8. rengiantis COP28 PAKARTOJA, kad tarptautinis angažavimasis remiantis tvirtu taisyklėmis grindžiamu daugiašališkumu yra itin svarbus siekiant sėkmingų rezultatų sprendžiant pasaulinę klimato kaitos problemą;
9. PABRĖŽIA galimybes, kurias klimato politikos veiksmai teikia ne tik planetai ir pasaulio ekonomikai, be kita ko, kiek tai susiję su investavimo ir finansavimo galimybėmis, konkurencingumu, inovacijomis, darbo vietų kūrimu ir ekonomikos augimu, bet ir žmonėms, kiek tai susiję su aukštesniu gyvenimo lygiu, sveikata, deramu darbu, tvariomis maisto sistemomis ir prieinamomis energijos kainomis;

10. PRIPAŽĮSTA, kad konferencijos šalys, imdamosi veiksmų klimato kaitos problemai spręsti, turėtų laikytis savo atitinkamų įsipareigojimų, susijusių su žmogaus teisėmis, teise į sveikatą, teise į švarią, sveiką ir darnią aplinką, čiabuvių tautų teisėmis, kaip nurodyta JT Deklaracijoje dėl čiabuvių tautų teisių, vietos bendruomenių, migrantų, vaikų ir jaunimo, asmenų su negalia ir pažeidžiamoje padėtyje esančių asmenų teisėmis, taip pat su lyčių lygybe, moterų bei mergaičių įgalėjimu ir tarpgeneraciniu teisingumu, šiuos įsipareigojimus propaguoti ir į juos atsižvelgti. PABRĖŽIA, kad visuomenės ir įtraukus dalyvavimas, angažavimasis ir prieiga prie informacijos, be kita ko, pilietinei visuomenei ir įvairiems suinteresuotiesiems subjektams, yra labai svarbūs veiksniai skatinant socialinį teisingumą, sąžiningumą ir įtraukumą visuotinio perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos kontekste. PAKARTOJA, kad ES ir toliau yra įsipareigojusi puoselėti šias vertybes. Atsižvelgdama į tai, GERAI VERTINA specialiojo pranešėjo žmogaus teisių skatinimo ir apsaugos klausimais darbą klimato kaitos kontekste;
11. PABRĖŽIA, kad, kaip nurodyta IPCC ataskaitose, NLNĮV ir jų atnaujinimų bei įgyvendinimo, vertinant visus šiuos veiksnius kartu, ir toliau visiškai nepakanka, kad būtų galima pasiekti 1,5 °C tikslą, ir su dideliu susirūpinimu AKCENTUOJA, kad pasaulinis užmojis turi būti gerokai padidintas pagal Paryžiaus susitarimą;
12. PRIMENA, kad visos konferencijos šalys buvo primygtinai paragintos persvarstyti ir sustiprinti į jų NLNĮV įtrauktus 2030 m. tikslus, taip pat paskelbti arba atnaujinti savo ilgalaikes išmetamo ŠESD kiekio mažinimu grindžiamas vystymosi strategijas, nes jas būtina suderinti su Paryžiaus susitarime nustatytu temperatūros tikslu gerokai prieš COP28. Šios strategijos turėtų apimti visas ŠESD ir sektorius ir būti grindžiamos konkrečia jų įgyvendinimo politika ir priemonėmis;

13. atsižvelgdama į tai, PRIPAŽĮSTA visoms didžiosioms ekonomikoms tenkantį itin svarbų vaidmenį ribojant pasaulio temperatūros kilimą šiuo kritiniu dešimtmečiu ir vėlesniais dešimtmečiais, ir PABRĖŽIA, kad kiekviena didžioji ekonomika nuo Paryžiaus susitarimo priėmimo turėjo gerokai padidinti savo NLNĮV užmojį, jau būti pasiekusi viršutinę išmetamo ŠESD kiekio ribą arba nurodyti, kad tai padarys ne vėliau kaip 2025 m., įskaitant visos ekonomikos absoliučius mažinimo tikslus, kurie jų nacionaliniu lygmeniu nustatytuose įpareigojančiuose veiksmuose apima visas ŠESD. Be to, AKCENTUOJA, kad didžiosios ekonomikos turėjo pateikti arba atnaujinti savo ilgalaikes strategijas, įskaitant tikslą kuo greičiau ir ne vėliau kaip iki 2050 m. pasiekti nulinį grynąjį išmetamą ŠESD kiekį, laikantis atnaujintų NLNĮV ir išlaikant galimybę pasiekti 1,5 °C tikslą;
14. PABRĖŽIA, kad norint pereiti prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, atitinkančios 1,5 °C tikslą, reikės visame pasaulyje laipsniškai atsisakyti iškastinio kuro naudojimo netaikant išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo priemonių ir jau šį dešimtmetį pasiekti aukščiausią jo suvartojimo lygį, kad būtų užtikrintas būtinas klimato kaitos švelninimas, kaip nurodė IPCC. Šiame kontekste PABRĖŽIA, jog svarbu, kad energetikos sektoriuje iškastinis kuras iš esmės nebebūtų naudojamas gerokai anksčiau nei 2050 m., ir jog svarbu siekti, kad 2030 m. jau būtų užtikrinta visiškai arba iš esmės dekarbonizuota pasaulinė elektros energijos sistema, nepaliekant jokių galimybių naujai iš anglių gaminamos energijos gamybai, nes tame sektoriuje jau plačiai prieinamos ekonomiškai efektyvios nulinės taršos priemonės, kurios teikia įvairialypę naudą, *inter alia*, kiek tai susiję su darniu vystymusi, žmonių sveikata ir oro kokybe, darbo vietų kūrimu ir energetiniu saugumu. Be to, PABRĖŽIA, kad išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo technologijos, kurios nedarė didelės žalos aplinkai, egzistuoja ribotu mastu ir turi būti naudojamos siekiant sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį daugiausia sektoriuose, kuriuose jį sumažinti sunku, ir kad anglies dioksido absorbavimo technologijos turi prisidėti prie neigiamo išmetamųjų teršalų kiekio balanso pasaulyje, ir AKCENTUOJA, kad jos neturėtų būti naudojamos klimato politikos veiksams sektoriuose, kuriuose esama realių, veiksmingų ir ekonomiškai efektyvių klimato kaitos švelninimo alternatyvų, atidėti, visų pirma šiuo kritiniu dešimtmečiu. RAGINA kuo greičiau laipsniškai panaikinti subsidijas iškastiniam kurui, kuriomis nepadedama įveikti energijos nepritekliaus ar užtikrinti teisingą pertvarką.

15. RAGINA dirbti siekiant susitarti dėl pasaulinių su 1,5 °C tikslu suderintų tikslų ir uždavinių iki 2030 m., kad būtų sparčiai didinamas energijos vartojimo efektyvumas ir spartinamas perėjimas prie atsinaujinančiųjų išteklių energijos. Todėl SKATINA pasauliniu mastu imtis veiksmų siekiant iki 2030 m. trigubai padidinti įdiegtus atsinaujinančiųjų išteklių energijos pajėgumus iki 11 TW ir dvigubai padidinti energijos vartojimo efektyvumo didinimo tempą, kartu atsižvelgiant į kiekvienos šalies nacionalinį energijos rūšių derinį. Šie tikslai privalo būti įgyvendinami kartu su energijos taupymu ir laipsnišku iškastinio kuro energijos gamybos ir vartojimo nutraukimu ir turi būti patvirtinti COP28, kartu bendradarbiaujant su besivystančiomis šalimis, be kita ko, stiprinant pajėgumus, teikiant techninę ir finansinę pagalbą iš visų šaltinių, kad būtų reaguojama į pertvarkos keliamus iššūkius ir užtikrinama jos nauda, be kita ko, kiek tai susiję su prieiga prie energijos ir energetiniu saugumu;
16. PABRĖŽIA IPCC 6-ojo vertinimo ciklo išvadas, kad kartu su būtinomis su energija susijusiomis klimato kaitos švelninimo priemonėmis turėtų būti taikomos ir su medžiagomis susijusios priemonės, pvz., medžiagų naudojimo efektyvumas ir žiedinė ekonomika;
17. PALANKIAI VERTINA susitarimą dėl esminių būtinos teisės aktų sistemos, pasiūlytos Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinyje, elementų; tai sudarys sąlygas Europos Sąjungai įgyvendinti savo NLNIV ir iki 2030 m. bent 55 % sumažinti savo grynąjį išmetamą ŠESD kiekį, palyginti su 1990 m. lygiu, ir ne vėliau kaip iki 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą ir po to siekti neigiamo išmetamųjų teršalų kiekio balanso. PAŽYMI, kad, remiantis Komisijos skaičiavimais, visiškai įgyvendinus Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio teisės aktus, ES ir jos valstybės narės galėtų viršyti ES tikslą iki 2030 m. grynąjį ES išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti bent 55 %, palyginti su 1990 m. lygiu;
18. PALANKIAI VERTINA tai, kad UNFCCC sekretariatui pateikti atnaujinti Europos Sąjungos ir jos valstybių narių NLNIV, atspindintys esminius Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio elementus, atnaujinant informaciją, būtiną aiškumui, skaidrumui ir suprantamumui užtikrinti, atsižvelgiant į COP26 ir COP27 priimtus sprendimus, kuriais siekiama reaguoti į neatidėliotiną būtinybę imtis veiksmų šį dešimtmetį;

19. ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad ES nusistatys kitą klimato srities tikslą pagal Europos klimato teisės aktą. PRIMENA, kad tuo tikslu ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo pirmojo bendros pažangos įvertinimo Europos Komisija, remdamasi išsamiu poveikio vertinimu, atitinkamai pateiks pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto;
20. PRIPAŽĮSTA, kad visoms konferencijos šalims yra vis svarbiau gerinti savo gebėjimą prisitaikyti, didinti savo atsparumą ir mažinti savo pažeidžiamumą dėl klimato kaitos, ir PABRĖŽIA, kad pagrindinis vaidmuo tenka holistinėms, įtraukioms ir veiksmingai įgyvendinamoms nacionalinėms prisitaikymo prie klimato kaitos strategijoms ir planams;
21. PABRĖŽIA, kad ES ir jos valstybės narės deda vis daugiau pastangų užkirsti kelią klimato kaitos keliamai rizikai tiek ES viduje, tiek už jos ribų, kaip matyti iš visų valstybių narių suformuluotų ir įgyvendinamų prisitaikymo prie klimato kaitos strategijų ir planų, integruojant prisitaikymo prie klimato kaitos klausimą į atitinkamas ES sektorių politikos sritis, ir iš vykdomos Europos prisitaikymo prie klimato kaitos misijos bei įgyvendinamos ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos. LAUKIA Europos su klimatu susijusios rizikos vertinimo (EUCRA), kuris padės nustatyti su prisitaikymu prie klimato kaitos susijusius politikos prioritetus Europoje ir plėtoti politiką klimato kaitos veikiamuose sektoriuose;
22. PAKARTOJA ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos tarptautinio aspekto svarbą, pabrėždama ES paramą tarptautiniam atsparumui ir pasirengimui klimato kaitai, politikos ir paskatų, skirtų klimato kaitos poveikiui atsparioms investicijoms skatinti, rengimą ir tikslinę paramą šalims partnerėms, visų pirma veiklai, kuria remiamas įvairių prisitaikymo prie klimato kaitos politikos ciklo etapų įgyvendinimas (rizikos vertinimas, planavimas, įgyvendinimas, stebėsena, vertinimas ir patirties įgijimas);
23. RAGINA visas konferencijos šalis dėti daugiau pastangų, kad prisitaikymo prie klimato kaitos ir atsparumo klimato kaitai klausimai būtų integruoti į atitinkamą ir esamą politiką, programas ir veiklą visuose atitinkamuose sektoriuose, nes šios pastangos yra labai svarbios siekiant kovoti su didėjančiomis klimato kaitos grėsmėmis;

24. PABRĖŽIA, kad siekiant išvengti būsimų su neigiamu klimato kaitos poveikiu susijusių nuostolių ir žalos, juos kuo labiau sumažinti ir pašalinti, bus itin svarbu užtikrinti, kad vidutinė pasaulio temperatūra nepakiltų daugiau kaip 1,5 °C;
25. PABRĖŽIA, kad siekiant išvengti su neigiamu klimato kaitos poveikiu susijusių nuostolių ir žalos, juos kuo labiau sumažinti ir pašalinti, pavienių reagavimo priemonių nepakaks. Šiame kontekste PRIPAŽĮSTA, kad daug šalių, institucijų ir suinteresuotųjų subjektų jau dalyvauja finansuojant įvairius reagavimo į nuostolius ir žalą sprendimus. PRIPAŽĮSTA, jog reikia stiprinti esamus finansavimo susitarimus, kad būtų galima geriau reaguoti į nuostolius ir žalą, patirtus dėl neigiamo klimato kaitos poveikio, ir pašalinti esamas prioritetinės svarbos spragas, susijusias su veiksmais ir parama reaguojant į nuostolius ir žalą. Atsižvelgdama į tai, PAŽYMI, *inter alia*, daugiašalių plėtros bankų ir tarptautinių finansų įstaigų, įskaitant Pasaulio banko grupę, Tarptautinį valiutos fondą ir Europos investicijų banką, potencialą prisidėti prie finansavimo susitarimų, skirtų reaguoti į nuostolius ir žalą;
26. PAKARTOJA, kad ES tvirtai remia Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus raginimą per ateinančius penkerius metus užtikrinti visuotinį gyvybės gelbėjimo ankstyvojo perspėjimo sistemų taikymą pasitelkiant su klimatu susijusios rizikos ir ankstyvojo perspėjimo sistemų iniciatyvą (CREWS) ir taikant sistemingų stebėjimų finansavimo priemonę (SOFF), taip pat V20/G7 Pasaulinio kovos su klimato kaitos rizika skydo iniciatyvą, kad būtų padidinta pažeidžiamų žmonių ir šalių apsauga teikiant ir palengvinant gerokai didesnę ir geresnę iš anksto nustatytą finansavimą nelaimių atveju. ĮSIPAREIGOJA remti šias pastangas, be kita ko, didinant su klimatu ir nelaimių rizika susijusį finansavimą ir draudimą (CDRFI) ir užtikrinant, kad pasaulinė CDRFI struktūra taptų sisteminga, nuosekli ir tvari;
27. LAUKIA 2023 m. spalio 17 d. posėdyje įvyksiančių diskusijų dėl savo išvadų dėl kovos su klimato kaita finansavimo;

28. DAR KARTĄ PATVIRTINA ryžtingą ES ir jos valstybių narių įsipareigojimą iki 2025 m. pasiekti tikslą bendrai sutelkti 100 mlrd. USD sumą kovai su klimato kaita finansuoti reikšmingų klimato kaitos švelninimo veiksmų ir įgyvendinimo skaidrumo kontekste, TIKISI, kad šis tikslas bus pasiektas 2023 m., ir PRIMYGTINAI RAGINA visas kitas susijusias šalis dėti daugiau pastangų šioje srityje. RAGINA visus galinčius tai padaryti partnerius iš visų regionų, įskaitant vyriausybes, tarptautines finansų įstaigas, Jungtinių Tautų subjektus ir tarpvyriausybines organizacijas ir kitas dvišales bei daugiašales institucijas, įskaitant nevyriausybines organizacijas ir privačius šaltinius, teikti didesnę ir papildomą paramą klimato politikos veiksams, be kita ko, reaguojant į nuostolius ir žalą, taip pat nustatyti naujus ir novatoriškus finansavimo šaltinius, taip pat ir iš iškastinio kuro sektoriaus, siekiant padėti pažeidžiamiausioms šalims švelninti klimato kaitos poveikį ir didinti atsparumą klimato kaitai;
29. PALANKIAI VERTINA aukščiausiojo lygio susitikimo dėl naujojo visuotinio finansavimo pakto rezultatus, kurie padės atnaujinti tarptautinę finansavimo sistemą ir sutelkti papildomų finansinių išteklių kovai su skurdu ir geriau reaguoti į pasaulinius iššūkius klimato ir biologinės įvairovės srityse. ATKREIPIA DĖMESĮ į konferencijos dėl Žaliojo klimato fondo papildymo rezultatus;

REZULTATAI DUBAJUJE

30. PABRĖŽIA, kad Dubajuje vyksiančioje COP28 svarbu sėkmingai užbaigti pirmąją bendros pažangos įvertinimą (tai Paryžiaus susitarimo užmojo ciklo pagrindas), numatant plataus užmojo ir ateities perspektyvomis grindžiamus rezultatus, kurie iškristalizuotų klimato kaitos poveikiui atsparaus ir darnaus vystymosi pasiekimo trajektorijas ir galimybes, kad būtų įmanoma užtikrinti ne didesnę nei 1,5 °C temperatūros didėjimą, be kita ko, pateikti konkrečių rekomendacijų dėl intensyvesnių, subalansuotų, neatidėliotinų, permainas skatinančių ir plataus užmojo veiksmų klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos laikotarpiu iki 2030 m. ir po 2030 m. visose sistemose, taip pat svarbu suderinti pasaulinius finansinius srautus su Paryžiaus susitarimo tikslais. Todėl RAGINA pirmojo bendros pažangos įvertinimo rezultatais konferencijos šalis ir suinteresuotiesiems subjektams, kurie nėra konferencijos šalys, duoti konkrečius politinius signalus, galinčius paskatinti veiksmus vietoje ir sustiprinti tarptautinį bendradarbiavimą, ir RAGINA visas konferencijos šalis, visų pirma didžiąsias ekonomikas, parengti ilgalaikę strategiją ir apie ją komunikuoti, įskaitant tikslą kuo greičiau ir ne vėliau kaip 2050 m. pasiekti nulinį grynąjį išmetamą ŠESD kiekį, taip pat vėlesnius sustiprintus NLTĮV, kurie atitiktų siekį užtikrinti ne didesnę kaip 1,5 °C temperatūros didėjimą, įtraukti visos ekonomikos išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslus, apimančius visas šiltnamio efektą sukeliančias dujas. PRIMYGTINAI RAGINA Bendros pažangos įvertinimo aukšto lygio komitetą suteikti politinį postūmį sėkmingiems pirmojo bendros pažangos įvertinimo rezultatams rengiantis penktajam šalių konferencijos susitikimui, kuris yra Paryžiaus susitarimo šalių susitikimas (CMA5), ir jo metu, ir PALANKIAI VERTINA JT generalinio sekretoriaus aukščiausiojo lygio susitikimo klimato užmojo klausimais rezultatus;
31. PALANKIAI VERTINA tai, kad pradėta klimato kaitos švelninimo darbo programa (KKŠDP), kuria siekiama skubiai padidinti klimato kaitos švelninimo užmojį ir įgyvendinimą šiuo kritiniu dešimtmečiu, ir tai, kad šiais metais kaip metų tema pasirinkta teisinga energetikos pertvarka. RAGINA pagal KKŠDP kaupti gerąją praktiką ir pateikti įgyvendinamų sprendimų, kurie leistų visoms konferencijos šalims sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį energetikos sektoriuje – jame yra didžiausias išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo potencialas ir ekonomiškai efektyvesnių priemonių šiuo tikslu, todėl jis gali geriausiai prisidėti prie užmojo didinimo ir įgyvendinimo šiuo kritiniu dešimtmečiu. PRIMYGTINAI RAGINA kasmetinėse aukšto lygio ministrų apskritojo stalo diskusijose dėl užmojo iki 2030 m. apsvaistyti šiuos sprendimus, kad būtų suteiktas politinis postūmis jų įgyvendinimui nacionaliniu lygmeniu, ir į tai atsižvelgti nacionaliniu lygmeniu nustatant įpareigojančius veiksmus, siekiant padidinti pasaulinį užmojį, ir RAGINA visas konferencijos šalis COP28 priimti reikšmingą ir plataus užmojo sprendimą dėl KKŠDP;

32. PALANKIAI VERTINA tai, kad nustatyta Teisingos pertvarkos darbo programa dėl trajektorijų Paryžiaus susitarimo tikslams pasiekti, ir ĮSIPAREIGOJA konstruktyviai dirbti su konferencijos šalimis, kad būtų pasiektas sprendimas dėl šios programos taikymo srities ir struktūros, kuris būtų apsvarstytas ir priimtas CMA5. RAGINA parengti į žmones orientuotą darbo programą, nė vieno nepaliekant nuošalyje ir sukuriant erdvę, kurioje visos konferencijos šalys ir suinteresuotieji subjektai, kurie nėra konferencijos šalys, galėtų bendradarbiauti, teikti ir gauti informaciją apie teisingą pertvarką ir taip stiprinti savo pajėgumus įgyvendinti teisingą pertvarką šalies lygmeniu, remiantis prasmingu ir veiksmingu socialiniu dialogu ir įtraukiu visų dalyvavimu;
33. PALANKIAI VERTINA praturtinantį dialogą, kuris vyko pagal Glazgo ir Šarm aš Šeicho darbo programą dėl prisitaikymo prie klimato kaitos visuotinio tikslo; šis dialogas palengvino dalijimąsi įvairiomis vizijomis ir geriausios praktikos pavyzdžiais bei patirtimi, o tai gali padėti nustatyti bendrus visuotinių veiksmų prioritetus, kuriais remiama pažanga siekiant įgyvendinti ir pasiekti prisitaikymo prie klimato kaitos visuotinį tikslą. PABRĖŽIA, kad reikia užtikrinti įtraukius, vietos lygmeniu vykdomus ir dalyvaujamuosius procesus ir apsaugoti neturtingiausiuosius ir dėl klimato kaitos poveikio pažeidžiamiausiuosius, ir PAKARTOJA tvirtą ES įsipareigojimą konstruktyviai veikti siekiant susitarimo COP28, kad būtų nustatyta veiksminga sistema, kuria, nustačius įgyvendinamus tikslus, būtų sustiprintas prisitaikymo prie klimato kaitos politikos ciklas, kuriuo būtų vadovaujama siekiant prisitaikymo prie klimato kaitos visuotinio tikslo, ir būtų sustiprinta bendros pažangos, padarytos siekiant šio tikslo, peržiūra;
34. PRIMENA, kad Glazgo klimato pakte konferencijos šalys, kurios yra išsivysčiusios šalys, primygtinai raginamos iki 2025 m. bent dvigubai, palyginti su 2019 m. lygiais, padidinti savo bendrą besivystančioms šalims teikiamą kovos su klimato kaita finansavimą prisitaikymo veiksams, kad teikiant padidintus finansinius išteklius būtų užtikrinta klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos pusiausvyra. PABRĖŽIA ES įsipareigojimą būti kolektyvinių pastangų didinti prisitaikymo prie klimato kaitos finansavimą ir telkimą priešakyje, ypatingą dėmesį skiriant neturtingoms ir pažeidžiamoms šalims ir bendruomenėms, visų pirma mažiausiai išsivysčiusioms šalims ir mažoms besivystančioms salų valstybėms;

35. DAR KARTĄ PATVIRTINA ES testinį įsipareigojimą užtikrinti, kad kuo greičiau visu pajėgumu pradėtų veikti Santjago tinklas, kurio tikslas – išvengti nuostolių ir žalos, susijusių su neigiamu klimato kaitos poveikiu, kuo labiau juos sumažinti ir į juos reaguoti, tuo tikslu iki CMA5 išrenkant šio tinklo sekretoriato buveinę ir patariamąją tarybą, siekiant toliau stiprinti pasaulinio masto koordinavimą, kad būtų paskatinta paklausa grindžiama atitinkamų organizacijų, įstaigų, tinklų ir ekspertų techninė pagalba siekiant įgyvendinti atitinkamus požiūrius besivystančiose šalyse, kurios dėl neigiamo klimato kaitos poveikio yra itin pažeidžiamos;
36. PALANKIAI VERTINA UNFCCC sekretoriato ir Pereinamojo laikotarpio komiteto darbą, susijusį su naujų finansavimo susitarimų, įskaitant fondą, veikimo užtikrinimu, siekiant reaguoti į nuostolius ir žalą, taip pat kuo labiau padidinti pagal esamus finansavimo susitarimus teikiamą paramą reaguojant į nuostolius ir žalą, susijusius su neigiamu klimato kaitos poveikiu. TIKISI, kad COP28 metu bus atsižvelgta į Pereinamojo laikotarpio komiteto rekomendacijas dėl nuostolių ir žalos. PAKARTOJA savo įsipareigojimą užtikrinti COP27 sprendimo dėl naujų finansavimo susitarimų, įskaitant fondą, veikimą siekiant padėti besivystančioms šalims, kurios dėl neigiamo klimato kaitos poveikio yra itin pažeidžiamos. AKCENTUOJA, kad vertinant su klimatu susijusią riziką ir pažeidžiamumą svarbu atsižvelgti ne tik į tradicinius rodiklius, ir TIKISI, kad bus tęsiamas Glazgo dialogas tarp konferencijos šalių, atitinkamų organizacijų ir suinteresuotųjų subjektų. PABRĖŽIA, kad nauji finansavimo susitarimai, įskaitant fondą, turėtų būti grindžiami nustatytomis esamos finansų aplinkos prioritetinės svarbos spragomis UNFCCC ir Paryžiaus susitarimo kontekste ir už jų ribų, turi būti orientuoti į besivystančias šalis, kurios dėl neigiamo klimato kaitos poveikio yra itin pažeidžiamos, ir turi būti grindžiami plačia prisidedančiųjų baze; be to, jais turėtų būti atsižvelgiama į koordinavimą, suderinamumą ir papildomumą su esamais finansavimo susitarimais;

37. TIKISI, kad bus tęsiamos diskusijos dėl naujo kolektyvinio kiekybinio kovos su klimato kaita finansavimo tikslo reikšmingų klimato kaitos švelninimo veiksmų ir įgyvendinimo skaidrumo kontekste; šiuo finansavimu, atsižvelgiant į besivystančių šalių poreikius ir prioritetus, pasaulinėmis pastangomis iš įvairių šaltinių (tiek viešųjų, tiek privačiųjų) prisidedama prie Paryžiaus susitarimo tikslų, be kita ko, finansinių srautų derinimo su trajektorija link klimato kaitos poveikiui atsparaus vystymosi, kuriam būdingas nedidelis išmetamas ŠESD kiekis, kontekste. Tvirtai RAGINA būsimuose techninių ekspertų dialoguose, taip pat COP28 vykiančiame aukšto lygio ministrų dialoge surengti diskusiją dėl prisidedančiųjų bazės išplėtimo siekiant naujo kolektyvinio kiekybinio tikslo, atsižvelgiant į dinamišką pajėgumų pobūdį. RAGINA visas Paryžiaus susitarimo šalis, galinčias tai padaryti, prisidėti prie šių pasaulinių pastangų;
38. PALANKIAI VERTINA Šarm aš Šeicho dialogą, kurio tikslas – keisti nuomonėmis ir didinti supratimą apie Paryžiaus susitarimo 2 straipsnio 1 dalies c punkto taikymo sritį ir šio punkto papildomumą su 9 straipsniu. PAKARTOJA, kad veiksmų, kuriais siekiama 2 straipsnio 1 dalies c punkte nustatyto tikslo, įgyvendinimas nepakeis kovos su klimato kaita finansavimo teikimo besivystančioms šalims ir su tuo susijusių išsivysčiusių šalių įsipareigojimų. RAGINA privatųjį sektorių ir kitus pagrindinius suinteresuotuosius subjektus plėsti savo veiksmus ir įsitraukti į šią diskusiją siekiant nustatyti sprendimus, kaip šalinti kliūtis telkiant finansavimą privačiojo sektoriaus lėšomis klimato politikos veiksmams. LAUKIA 2023 m. rengiamų dviejų praktinių seminarų rezultatų ir CMA5 metu apsvarstytinų ataskaitos dėl šiuose praktiniuose seminaruose vykusių svarstymų, ir TIKISI, kad COP28 bus nustatytas naujas specialus darbotvarkės punktas, kad būtų galima sustruktūruoti ir paankstinti diskusijas ir susidaryti bendrą supratimą, kaip pasiekti tikslą užtikrinti, kad finansavimo srautai atitiktų klimato kaitos poveikiui atsparaus vystymosi, kuriam būdingas nedidelis išmetamas ŠESD kiekis, trajektoriją, nes tai būtų itin svarbus veiksnys siekiant sutelkti plataus masto finansavimą. Šiame kontekste AKCENTUOJA Finansų ministrų koalicijos dėl klimato politikos veiksmų darbą;

39. nors ir toliau daugiausia dėmesio reikia skirti išmetamųjų teršalų kiekio mažinimui ir absorbuoto kiekio didinimui šalies lygmeniu, PRIPAŽĮSTA 6 straipsnio potencialą palengvinti galimybes toliau siekti panaikinti atotrūkį, kad visuotinis atšilimas būtų ne didesnis nei 1,5 °C ir būtų paskatintas privačiojo sektoriaus dalyvavimas klimato politikos veiksmuose ir finansinių bei nefinansinių išteklių sutelkimas tiems veiksams, kartu laikantis aplinkosaugos ir socialinių apsaugos priemonių, gerbiant žmogaus teises ir apsaugant nuo su klimatu susijusios rizikos. PABRĖŽIA, jog būtina sąlyga yra užtikrinti, kad taikant 6 straipsnį būtų prisidedama prie ilgalaikių Paryžiaus susitarimo tikslų, skatinamas užmojis, saugoma biologinė įvairovė, apsaugomi natūralūs absorbentai, remiamos pokyčius skatinančios investicijos, darnus vystymasis ir užtikrinamas aplinkosauginis naudingumas, kartu puoselėjant žmogaus teises, įskaitant čiabuvių tautų teises, kaip nurodyta JT deklaracijoje dėl čiabuvių tautų teisių. AKCENTUOJA, kad svarbu 6 straipsnio mechanizmus glaudžiai suderinti su priimančiųjų konferencijos šalių nacionaliniu lygmeniu nustatytais įpareigojančiais veiksmais, jų ilgalaikė strategija ir Paryžiaus susitarimo tikslais, atsižvelgiant į priimančiosios šalies įnašus ir išsaugant erdvę didesniems užmojams dalijantis klimato kaitos švelninimo nauda ir vengiant susaistymo su netvariais išmetamųjų teršalų kiekiais, užtikrinant skaidrumą ir papildomumą, sprendžiant nepastovumo problemą ir vengiant dvigubos apskaitos tarp 6 straipsnio dalyvių, taip pat tobulinant patikimus ir skaidrius matavimo, ataskaitų teikimo ir tikrinimo procesus visuose sektoriuose. PABRĖŽIA, kad svarbu užtikrinti patikimą, visapusišką ir skaidrią infrastruktūrą ir ataskaitų teikimą, kad būtų galima centralizuotai sekti vienetus nuo jų išleidimo iki jų atšaukimo. AKCENTUOJA, kad besivystančioms šalims svarbu stiprinti pajėgumus siekiant tvirtai įgyvendinti rinką grindžiamą veiklą pagal Paryžiaus susitarimą. PALANKIAI VERTINA aukščiausiojo lygio susitikime dėl naujojo visuotinio finansavimo pakto paskelbtą raginimą imtis veiksmų siekiant suderinti anglies dioksido rinkas su Paryžiaus susitarimu;

40. YRA PASIRYŽUSI bendradarbiauti su visomis konferencijos šalimis siekiant:

- toliau skatinti sustiprintos skaidrumo sistemos įgyvendinimą;
- toliau skatinti įtraukias diskusijas dėl UNFCCC ateities, daugiausia dėmesio skiriant darbotvarkių supaprastinimui ir proceso veiksmingumo didinimui, kartu užtikrinant įtraukumą ir suteikiant daugiau erdvės, taip pat palengvinant skaitmeninį dalyvavimą UNFCCC proceso kontekste veikloje dėl užmojo didinimo ir įgyvendinimo stiprinimo;
- daryti pažangą įgyvendinant su plačiu užmoju Glazgo darbo programą dėl įgalinimo klimato srityje veiklos ir jos veiksmų planą;
- spręsti lyčių aspekto klausimą siekiant išnaudoti visą klimato politikos potencialą ir remti visapusiškus veiksmus, kad būtų pasiekta lyčių lygybė, be kita ko, toliau įgyvendinant sustiprintą Limos darbo programą lyčių klausimais ir jos antrąjį Lyčių lygybės veiksmų planą;
- daryti pažangą diskusijose pagal naująją Šarm aš Šeicho bendrą darbo programą dėl klimato politikos veiksmų įgyvendinimo žemės ūkio ir apsirūpinimo maistu saugumo srityse ir priimti veiksmų gaires, kuriose būtų išdėstytas jos darbas iki COP31 (2026 m.);

41. AKCENTUOJA suinteresuotųjų subjektų, kurie nėra konferencijos šalys, veiksmų svarbą, be kita ko, UNFCCC proceso kontekste, ir SKATINA juos toliau dėti pastangas siekiant veiksmingai įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir įgyvendinti bendros pažangos įvertinimo rezultatus, be kita ko, įgyvendinant Pasaulinę veiksmų klimato kaitos srityje darbotvarkę. RAGINA tokias pastangas dėti siekiant Paryžiaus susitarimo tikslų, be kita ko, nustatant skaidrius ir tvirtus įsipareigojimus dėl poveikio klimatui neutralizavimo, kurie leistų nustatyti atsakomybę, ir juos paremiant patikimais veiksmų planais, laikantis JT generalinio sekretoriaus ekspertų grupės rekomendacijų dėl nevalstybinių subjektų įsipareigojimų dėl poveikio klimatui neutralizavimo;

42. ATKREIPIA DĖMESĮ Į ryžtingus pilietinės visuomenės, visų pirma jaunimo, raginimus imtis platesnio užmojo ir spartesnių klimato politikos veiksmų, atsižvelgiant į tarpgeneracinį teisingumą, ir į poreikį vykdyti socialiai naudingą ekologinę pertvarką, kuria atsižvelgiama į piliečių poreikius; šiame kontekste PRIPAŽĮSTA visuomenės dalyvavimo ir aktyvaus angažuotumo, taip pat prieigos prie informacijos, susijusios su klimato politikos veiksmų planavimu ir įgyvendinimu, svarbą;
43. PRIPAŽĮSTA vietos ir regionų valdžios institucijų lyderystę spartinant ir plečiant klimato politikos veiksmus, kartu veiksmingai įtraukiant piliečius į pokyčius skatinantį procesą, susijusį su darnia gyvensena ir vartojimo bei gamybos modeliais, ir PABRĖŽIA, kad vietos ir regionų valdžios institucijos turi aktyviau įsitraukti į nacionaliniu lygmeniu nustatytą įpareigojančių veiksmų, nacionalinių prisitaikymo planų ir ilgalaikių strategijų įgyvendinimo procesą;
44. AKCENTUOJA įvairių suinteresuotųjų subjektų iniciatyvų ir šalių bei privačių subjektų įsipareigojimų, kuriais siekiama paspartinti klimato politikos veiksmų įgyvendinimą visuose sektoriuose, svarbą;

KITOS TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS IR PROCESAI

45. PABRĖŽIA, kad klimato kaita ir biologinės įvairovės nykimo krizės, dykumėjimas, tarša, taip pat žemės, vandens ir vandenynų būklės blogėjimas yra glaudžiai tarpusavyje susiję procesai ir vieni kitus sustiprina, ir AKCENTUOJA, kad šias problemas galima sėkmingai išspręsti tik laikantis nuoseklaus požiūrio, apimančio abipusiškai naudingas strategijas, su tvirtomis socialinės apsaugos ir aplinkosaugos priemonėmis, įskaitant gamtos procesais pagrįstus sprendimus, kaip yra nurodžiusi 5-oji Jungtinių Tautų aplinkos asamblėja (UNEP/EA.5/Res.5). RAGINA konferencijos šalis į savo nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus, ilgalaikes strategijas ir nacionalinius veiksmų planus įtraukti gamtos procesais pagrįstus sprendimus. RAGINA glaudžiau bendradarbiauti ir užtikrinti Rio konvencijų ir kitų daugiašalių aplinkos susitarimų, taip pat kitų atitinkamų JT iniciatyvų ir tarptautinių procesų sinergiją. AKCENTUOJA, kad reikia ryžtingai ir laikantis holistinio požiūrio spęsti vandens ir klimato tarpusavio sąsajos klausimą;

46. TEBĖRA TVIRTAI PASIRYŽUSI stiprinti UNFCCC ir Jungtinių Tautų biologinės įvairovės konvencijos (BĮK) sinergiją, įskaitant derinimą su Kunmingo ir Monrealio pasauline biologinės įvairovės strategija, priimta 2022 m. gruodžio mėn. Monrealyje įvykusioje COP15.2, ypač su jos 8 tikslu, ir su JT ekosistemų atkūrimo dešimtmečiu, ir paramą jiems, taip pat toliau daryti pažangą įgyvendinant priemones, kuriomis siekiama abipusiškai didinti papildomą naudą, švelninant klimato kaitos poveikį bei prisitaikant prie jos ir pakeičiant biologinės įvairovės nykimą priešingu procesu. PALANKIAI VERTINA IPCC ir Tarpvvyriausybės mokslinės politinės biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų platformos (IPBES) bendradarbiavimą septintuoju vertinimo laikotarpiu, kaip raginama 10-ojoje IPBES sesijoje. PRIMENA Glazgo vadovų deklaraciją dėl miškų ir žemės naudojimo, kuria siekiama iki 2030 m. sustabdyti miškų nykimą ir žemės degradaciją ir pakeisti šiuos procesus priešingais;
47. TAIP PAT TEBĖRA PASIRYŽUSI stiprinti UNFCCC ir Jungtinių Tautų konvencijos dėl kovos su dykumėjimu (UNCCD) sinergiją tokiomis iniciatyvomis kaip Tarptautinis atsparumo sausroms didinimo aljansas, JT miškų forumas, Sendajaus nelaimių rizikos mažinimo programa, Adis Abebos veiksmų darbotvarkė, Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. pasiekimai ir darnaus vystymosi tikslai. PALANKIAI VERTINA JT 2023 m. konferencijos vandens klausimais Generalinės Asamblėjos pirmininko išvadas ir PRIMYGITINAI RAGINA jas greitai įgyvendinti, pripažįstant, kad vanduo atlieka pagrindinį vaidmenį darnaus vystymosi darbotvarkės kontekste, pabrėžiant, kad vanduo yra viena iš pagrindinių galimybių švelninti klimato kaitą ir prisitaikyti prie jos. TAIP PAT PALANKIAI VERTINA JT GA rezoliuciją, priimtą vykdant tolesnę veiklą, susijusią su JT 2023 m. konferencija vandens klausimais, kuria pasinaudojama konferencijoje suteiktu politiniu postūmiu ir suteikiama galimybė toliau formuoti būsimus veiksmus vandens srityje Jungtinėse Tautose. Šiame kontekste PRIMENA ES Tarybos išvadas dėl vandens klausimo ES išorės veiksmų srityje ir Europos Vadovų Tarybos išvadas, kuriose pripažįstama, kad reikia imtis aktyvesnių ES ir pasaulinių veiksmų vandens srityje, ir pabrėžia strateginio požiūrio į apsirūpinimo vandeniu saugumą svarbą;

48. TEBĖRA PASIRYŽUSI akcentuoti, kad tvariam vandenynų valdymui ir vandentvarkai bei sveikoms su vandeniu susijusioms ekosistemoms tenka esminis vaidmuo užtikrinant bendrą atsparumą klimato kaitai, ir kad svarbu dirbti laikantis 2021–2030 m. JT vandenynų mokslo dešimtmečio siekiant darnaus vystymosi ir 2018–2028 m. JT vandens srities veiklos dešimtmečio principų. Todėl PALANKIAI VERTINA tai, kad pagal Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją buvo priimtas Susitarimas dėl jūrų biologinės įvairovės išsaugojimo ir tausaus jos naudojimo nacionalinei jurisdikcijai nepriklausančiuose rajonuose (BBNJ) ir RAGINA jį greitai ratifikuoti ir užtikrinti jo įsigaliojimą, taip pat imtis skubių veiksmų vandenynų ir vandens apsaugos srityje, visų pirma remti derybas siekiant parengti tarptautinį teisiškai privalomą dokumentą dėl taršos plastikui, be kita ko, jūrų aplinkoje, kartu PABRĖŽDAMA, kad reikia konkrečių laimėjimų klimato, vandenynų ir vandens DVT srityje;
49. PRIMENA, kad IPCC III darbo grupės šeštojoje vertinimo ataskaitoje tarptautinė aviacija ir laivyba įvardijamos kaip sektoriai, kuriuose reikia daugiau veiksmų siekiant sumažinti išmetamųjų teršalų kiekius. PALANKIAI VERTINA Tarptautinės jūrų organizacijos (IMO) padarytą pažangą, susijusią su peržiūrėta ŠESD strategija, į kurią įtrauktas didesnis bendras užmojis beveik iki 2050 m. pasiekti nulinį grynąjį išmetamą ŠESD kiekį tarptautinės laivybos sektoriuje, nustatant orientacinius tikslus 2030 ir 2040 metams, ir kuria užtikrinta, kad iki 2030 m. būtų pradėtas naudoti alternatyvus nulinio ir beveik nulinio išmetamo ŠESD kiekio kuras. RAGINA IMO tęsti darbą, kad iki 2025 m. būtų parengtos ir priimtos laikotarpio vidurio priemonės, kurios turėtų apimti standartą, kuriuo reglamentuojamas laipsniškas jūrinio kuro taršos ŠESD intensyvumo mažinimas, ir jūrų sektoriuje išmetamo ŠESD kiekio apmokestinimo mechanizmą. RAGINA ICAO valstybes nares ne vėliau kaip 2025 m. ICAO asamblėjoje susitarti gerokai padidinti Tarptautinės aviacijos išmetamo anglies dioksido kiekio kompensavimo ir mažinimo sistemos (CORSIA) užmojo lygį, kad būtų pasiektas jos ilgalaikis siektinas tikslas ir Paryžiaus susitarimo tikslai;

50. Taryba pripažįsta itin svarbų vandenynų vaidmenį, jų mėlynosios anglies funkciją ir itin svarbų poreikį apsaugoti, tausoti ir atkurti sausumos ekosistemas, įskaitant miškus, taip pat vidaus ir priekrantės vandenų ekosistemas švelninant klimato kaitos poveikį, prisitaikant prie jo ir didinant atsparumą jam. PALANKIAI VERTINA kasmetinį dialogą vandenynų ir klimato kaitos klausimais pagal UNFCCC.
-